

Йәш хәбәрсе

"Мәңге йәшә, әй, һөйөклә башкорт теле,

Атам теле, әсәм теле – миңең телем".

З.Бишева.

Сентябрь № 9, 2019 йыл
Талбазы ауылы Лицейы
муниципаль бюджет дөйөм белем
учреждениены

Мәктәбемә

Эй, мәктәбем, ишектәрең асып,
Косағыңа мине алаһың,
Белем оскондарын күңелемә,
Дөрләп ялкын итеп халаһың.
Токандырып кескәй йөрәктәрзә
Тыуған илгә, ергә мөхәббәт,
Аңлатаһың безгә: “Тыуған халкым
Ниндәй горур, ниндәй мөһабәт.
Эй, мәктәбем, белем усағыңдан
Сәсэн йомғақтарын һүрәмен
Һинең ярзамыңа киләсәктең
Алтын һукмақтарын үтәмен”.

Безең класс

Мин Талбазы лицейының 5-се класында укыйым. Класыбызга 18 укыусы :7 кыз һәм 11 малай. Безең класта малайзар көслә, ә кыззар акыллы. Малайзар шук, шаярырга ярата. Без төрлө ауылдарзан йыйылғанбыз: Карамалы, Ғүмәр, Талбазы. Шуға карамастан безең класс бик дус, татыу. Бер-беребезгә һәр сак ярзам кулы һузабыз, кәңәштәр бирәбез.

Без төрлө ярыштарга катнашабыз, экскурсияларга сығабыз. Барыбыз за түңәрәктәргә йөрөйбез. Малайзар футбол түңәрәген үз итә. Кайһы бер укыусылар музыка мәктәбенә йөрөйзәр.

Лицейга безге акыллы, үз эшен яраткан укытыусылар укыта. Улар безгә кызык итеп дәрсәтәр аңлата, күп нәмәгә өйрәтә. Без уларзы яратабыз, ихтирам итәбез. Бына ниндәй безең класс!

Фәйзуллина Ралина

Һағынып көттөк.
Йәнле, йәмле йәйзәр үтте,
Алтын көз килеп етте.
Мәктәпкә барыр көндәрзе
Һәр кем һағынып көттө.

Дәүләтова Арина, 4-се класс укыусыһы

“Кара көндәр”

Йыл һайын Төңъяк Осетияның Беслан калаһында теракт корбандарын искә алыу көндәре үткәрелә. Сара өс көн дауам итә. Искә алырга килеүселәр, стеналарга элп куйылған фотоһүрәттәр алдына сәскәләр, йомшак уйынсықтар һалалар, һыу менән тултырылған һауыттар тора. (Бандиттар кулында калған балалар бер йотом һыуһыз интегә) Мәктәптә матәм йыры яңғырай, катын-кыззар түгелеп илай...

15 йыл элек, 2004 йылдың 1 сентябрәндә, тантаналы линейка вақытында Бесландың 1-се һанлы мәктәбе кораллы террорсылар тарафынан басып алына. Ут өйөрмәһе язуырып, бандиттар барыһын да мәктәп бинаһына кысырыклап керетәләр. Олорақтар қасып өлгөрә. Бәләкәй класс укыусылары, ата - әсәләр, укытыусылар - барыһы бер мең ике йөззән ашыу кеше, террорсылар кулында қала. Террорсылар үззәрен йыртқыстарса тотә. Өс көн дауамында балаларзы ашатмай-әсермәй, шартлатқыс тултырылған спортзалда курқытып

тоталар.Террор һөзөмтәһендә **334** кеше үлә (шуларзың **180**-дән күберәге балалар),783 кеше яралана. Был террорзы ойштороусылар – Шамил Басаев, Магамет Хашиев була.

Беслан фажиғәһе – Бөтә Рәсәй фажиғәһе ул. Был “кара көндәрзе”, Беслан корбандарын, Беслан кешеләрен коткарыусы геройзарибыззы оноторлок түгел. Улар балаларға үззәренен гүмерзәрен бүләк иттеләр.

Тыныс булһын илебез.Һәр килгән көнгә шатланып йәшәйек,тырышып белем алайык.

Без терроризмға каршы

Йыл һайын “Без терроризмға каршы” лозунгыһы астында лицейза митинг үткәрелә. Был Беслан вақиғаһы менән бәйле. Укыусылыр Беслан калаһындағы иҫкә төшөрзөләр. Һуңынан “Һәр вак булһын кояш!” йырын йырланылар.

Укыусылар ижады

Сулпан ауылы

Борон-борон заманда йәшәгән ти Сулпан исемле егет. Ул калкыулыкта өй һалған. Һунарға йөрөп үзенә азык тапқан. Сулпан тәбиғәттә лә, йәнлектәрзе лә бик яратқан. Ул көн дә бер ағас ултыртқан. Тиззән был ағастар үсеп зур, матур урман хасил булған. Унда бик күп йәнлектәр үрсегән, коштар һайраған.

Шулай бик бәхетле көн итеп ятканда, көтмәгәндә Сулпан сирләп киткән. Тамам түшәккә ятқан. Хәлһезләнгән, күззәрендә йәшәү нуры һүнә башлаған. Ике ай интегеп гүмеренен ахырына еткән. Шулай итеп ул доһья менән хушлашқан.

Күп тә үтмәй был йәмле урынға кешеләр килеп урынлашқан. Калкыулыкта ауыл барлыкка килгән. Был ауылға Сулпан тип исем кушкандар.

Зиргизова Алия

Тыуған ерем

Башкортостан элек-электән үк матур ер булған. Ул һайрар кошло туғайлы, тәмле-тәмле еләк-емешкә, төрлө-төрлө бай урманы, һыуы еренә һыймаған йылғаһы, балығы тулы күле, күккә олғашып, күз яуын алып торған тауы – барыһы ла булған ил. Борондан ук беззән ата-бабаларыбыз ошо гүзәл ерзә өйөр-өйөр мал көтөп, һунар итеп, балык тотоп йәшәгән.

Яхина Азалия

Укыусылар ижады

Көз етте

Тәбиғәт үзгәрәп, ағастар кызыл, һары күлдәктәрен кейә. Башыузарза кыр эштәре тамамлана. Коштар бер-бер артлы йылы яктарға оса, ә беззә калғандары ауылға якынырак килә. Йәнлектәр зә ояларын йылыта, азык йыя. Айыу, терпеләр кышкы йокоға йыйына, куянкай һоро тунин акка алыштыра.

Ноғоманов Ильяс, 4 класс укыусыһы

Ысын дуһтар

Сентябрь айында Самат Солтанов көтмәгәндә бәләгә оһрағайны. Мәктәптән кайтып барғанда, аяғы тайып китеп йығылып, кулын һындырзы.

Бына инде ике ай дауаһында ул өйзә ултырырға мәжбүр. Укытыусылар яһына барып укыталар за ул, тик Саматка синифташтарының тауышы, улар менән бергә парта артында ултырыу, төрлө сараларза катнашыу етмәй. Әммә без уға күнелһезләнергә, һағынырға, юкһынырға юл куймайбыз. Синифым менән һәр вақыт хәлен белергә барып йөрөйбөз. Ауырыу балаға ошонан да зур шатлык бармы икән? Әлбиттә, юк.

Ә укыусымдың өйөнә килер алдынан Рәсәй халыктарының руһи-әхлаки мәзәниәт нигеззәре дәрәсендә үткән хәл белеү этикетын да хәтергә төшөрәбез. Сөнки уның буйынса без телефондан ата-әсәһенән ризалык һорарға, яһында күпме вақыт булыуыбыззы иһәпкә алырға, һөйләшеү барышында яғымлы, тотанаклы булырға, иһәнләшеп инергә, һабуллашып сығырға, кайтыр алдынан изге теләктәр теләргә тейешбез. Укыусыларым хәлен белергә барғанда тәмле күстәнәстәр зә алырға онотмай. Барыбыз за Саматтың тизерәк һауығып сығыуын көтәбез.

Рәйсә Уһмановна, 5 “Б” класының класс етәкһеһе

Мөхәрририәт: башкорт теле укытыусыһы Булатова Г.М., 11 класс укыусылары